

RÈCORD DE PÚBLIC AL TRUFFAUT

38.802 espectadors van passar pel Cinema Truffaut de Girona el 2023, l'assistència rècord dels 23 anys de vida de l'equipament municipal. La xifra de públic dobla la del 2022, que va ser de 20.028 espectadors.

UNIVERSAL, L'ESTUDI MÉS TAQUILLER

Universal, responsable d'*Oppenheimer* i *Super Mario Bros*, va ser l'estudi més taquiller del 2023 amb una recaptació de 4.500 milions d'euros. És el primer cop des del 2015 que Disney no és la *major* més taquillera.

cesc Cuéllar, Quim Àvila, David Menéndez i Carlos Cuevas). És curiós perquè li passarà el mateix a Pau Carrió, que a més de *Macbeth* li coincideix en dates un espectacle que dirigeix a La Villarroel, *Elling*, una comèdia d'Ingvar Ambjørnsen sobre l'amistat de dos personatges *especials* que es coneixen en un centre psiquiàtric, interpretats per David Verdaguer i Albert Prat.

Més autors catalans imperdibles. Victoria Szpunberg aborda a *L'imperatiu categòric*, al Lliure de Gràcia al febrer, un tema de plena actualitat: ¿és ètic el que passa amb el lleuger a Barcelona? Li prendrà el relleu Iván Morales, que adaptarà *El día del Watusi* de Francisco Casavella amb Enric Aquer passejant pels baixos fons. I Pere Riera estrenarà a l'abril a la Beckett una obra seva que havia quedat inèdita, *Casa Calores*, que tracta del pas del temps al voltant d'una casa.

Les apostes joves

L'aposta d'alguns teatres per rejuvenir tant el públic com els creadors es fanotar (i és d'agrair). Les propostes més trencadores i amb un discurs estètic més original són l'espectacle *De l'amistat* del Col·lectiu Las Huecas, residents a la Sala Beckett; *L'anorak*, dels Íntims Produccions, una versió de Gógol sense paraules, i *Baby no more*, que és el salt del Col·lectiu VVAA al Teatre Nacional. Una opció més folk seria el nou espectacle de la colla de La Ludwrig

“És mentida que els escriptors creem per descobrir-nos a nosaltres mateixos”

Veronica Raimo, Premi Strega Giovani, publica la novel·la 'Res és veritat'

JORDI NOPCA
BARCELONA

En italià, l'última novel·la de Veronica Raimo (Roma, 1978) es titula *Niente è Vero*, jugant amb el doble joc entre *vero* –que significa *veritat*– i el nom de l'escriptora. És la primera vegada que Raimo fa autoficció, i des de la pàgina inicial ha volgut fer malabarismes entre el que és real i el que és artífici. “Aquesta idea que hi ha una sinceritat en els escriptors, que creem per descobrir-nos a nosaltres mateixos, és una gran mentida. És impossible donar una visió transparent de nosaltres mateixos. Tota escriptura és manipulació”, afirma Raimo. En català, la novel·la s'ha publicat sota el títol *Res és veritat* de la mà d'Edicions de 1984 amb traducció de Mercè Ubach, i en castellà amb Libros del Asteroide i traducció de Carlos Cuenca. El

sau del Col·lectiu vVA al Teatre Nacional. Una opció més folk seria el nou espectacle de la colla de La Ludwig Band, que promet glops de surrealisme: *Artemi, el cambrer abstemi*, al maig a la Biblioteca de Catalunya. L'aposta de teatre més formal seria el nou espectacle de l'equip del superèxit juvenil A.K.A. (que, per cert, torna al Poliorama al març), que es titula *Llegat* i aborda una relació maternofilial amb Àngels Gonyalons, Pau Oliver i Marc Pociello, al maig al Teatre Akadèmia. I *Jump* és el monòleg en què l'actor Marc Balaguer s'obre en canal per explicar com va patir l'èxit de *Polseres vermelles*, al febrer al Tantarantana.

Obres de pesca

Per acabar, valla la pena anotar-se els retorns d'èxits de l'any passat per no quedar-se altre cop sense entrades. *La trena* de Clara Segura torna al Goya, la història d'amor *L'illa deserta* de Marc Artigau a La Villarroel, la circense *Travy* de la família Pla Solina va a la Biblioteca de Catalunya, *Pazzo* torna a la Sala Versus Glòries i la imperdible *Hermafrodites a cavall o la rebel·lió del desig* fa al Tantarantana. Àlex Rigola reestrena al seu nou teatre, Heartbreak Hotel, el *Who is me. Pasolini*, a més d'encarar la direcció d'un nou text, *Lluna plena*, d'Aki Shumazaki, sobre una parella que topa amb l'Alzheimer, interpretats per Andreu Benito i Lluïsa Castell. I El Maldà recupera l'obra documental *Des de l'ull de l'huracà*, una exhibició actoral de Laura Aubert, i també la hilarant *Les dones sàvies*. Per cert, que una operació similar a la d'aquesta comèdia històrica és la que faran al gener Ricard Farré i Arnau Puig amb *El collar de la reina* al Teatre Akadèmia, una farsa vodevilesca a mans de Marta Pérez i el mateix Puig a la França de Maria Antonieta. —

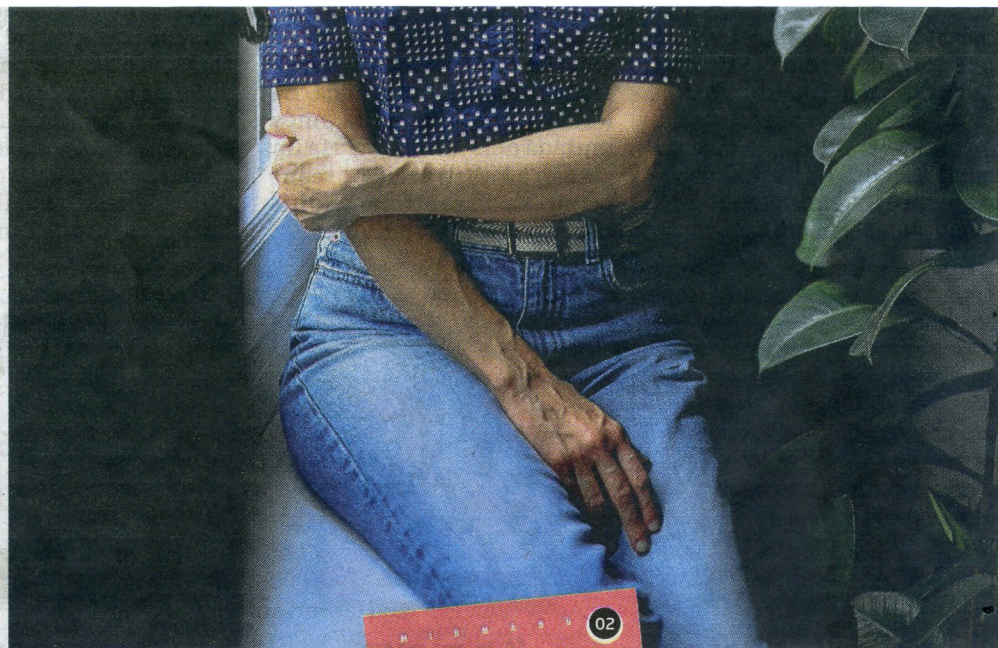
traducció de Mercè Ubach, i en castellà amb Libros del Asteroide i traducció de Carlos Gumpert. El llibre ha despertat una petita revolució a Itàlia, on ja ha seduït més de 100.000 lectors i ha guanyat el Premi Strega Giovani 2022 i el Premi Viareggio 2022.

Un dels grans valors de la novel·la és la seva veu narrativa: la protagonista, una dona a la quarantena, mira enrere i relata la seva vida amb una ironia afilada i punyent. "Volia revertir la temperatura del trauma, aproximar-m'hi fugint de la mirada victimista. La literatura còmica escrita per dones encara no té la mateixa rellevància que la dels homes, encara s'associa a feminitat, i comicitat només a una sèrie de temes molt banals", diu Raimo.

Fugint del drama

La protagonista, que també s'anomena Veronica, ha crescut en una família que no s'acaba de sentir pròpia i ha patit la mort del pare i un avortament. "Són temes que s'han convertit en clixés de la literatura femenina, però sempre s'han abordat des del drama. Jo me n'he volgut allunyar", explica l'autora, que abans de *Res és veritat* havia publicat quatre novel·les, cap de les quals està traduïda al català.

A través de l'experiència pròpia, Raimo ha transformat en personatges gent del seu entorn com el seu germà –que també és escriptor, i que descriu com un noi devot i obedienc que és la nineta dels ulls de tothom– i la mare, una dona extremadament controladora i patidora capaç de dir sense vergonya el primer que li passa pel cap. Tots

viuen en un pis diminut on les habitacions estan separades per envans primis i la intimitat resulta inexistent. En una conversa amb la protagonista, una amiga li pregunta: "Com és que totes les novel·les italianes parlen de relacions familiars?"

La família, un institució

Encara ara, la mateixa Raimo no té una única resposta. "La família és tota una institució al país, suposo que és una qüestió de tradició i de cultura. A mi em servia de punt de vista instrumental i narratiu per parlar no només d'emancipar-se de la família, sinó de fer-ho malament", subratlla l'escriptora.

La protagonista busca constantment fugir de la llar familiar, fins al

punt que s'acaba instal·lant a Berlín amb la voluntat d'aconseguir-ho. Però no se n'acaba de sortir. "Se n'acaba allunyant, però sempre des de la mentida. En realitat no aconsegueix ser plenament lliure, perquè és impossible alliberar-se de la família", diu Raimo.

Algunes crítiques a mitjans italians han llegit aquesta fugida en clau generacional, però l'escriptora defuig l'etiqueta: "Últimament tot és generacional. Jo només he buscat fer una història comuna sense una heroïna, amb una protagonista que pogués interpel·lar lectors amb els quals comparteixo referents històrics, geogràfics i culturals". —

01. Veronica Raimo a Barcelona.
FRANCESC MELCION
02. Coberta de la novel·la Res és veritat.
EDICIONS DE 1984